

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 430/2016 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om hur lika möjligheter till politisk delaktighet kan garanteras för småbarnsföräldrar

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 430/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Saara-Sofia Sirén / saml m.fl.:

Vad ämnar regeringen göra för att garantera lika möjligheter till politisk delaktighet för småbarnsföräldrar?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Föräldradagpenningar utgör ersättning för inkomstbortfall i situationer där en förälder låter bli att arbeta för att sköta sitt barn. Enligt 11 kap. 8 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004) betalas moderskaps- och föräldrapenning enligt minimibeloppet (23,93 €/dag) om personen samtidigt är i förvärvsarbete eller i eget arbete eller studerar på heltid och får studiepenning enligt lagen om studiestöd. Faderskapspenning betalas inte alls om fadern samtidigt förvärvsarbetar eller utför eget arbete (9 kap. 6 §). En studerande har dock rätt till faderskapspenning om det kan anses att han trots erhållande av studiepenning enligt lagen om studiestöd deltar i vården av barnet.

I sjukförsäkringslagen definieras inte vad som avses med förvärvsarbete. I tillämpningspraxis för föräldradagpenningar används definitionen av förvärvsinkomst i beskattningen. Om en person alltså får skattepliktig förvärvsinkomst (lön, arvode, särskild ersättning, ersättning för inkomstbortfall) räknas det arbete eller den uppgift som ligger till grund för inkomsten som förvärvsarbete. Arvoden som betalas till kommunala förtroendevalda utgör skattepliktig inkomst och jämföras med löneinkomst i beskattningen. Besvärinstanserna för utkomstskyddsärenden, besvärnämnden för social trygghet och försäkringsdomstolen, har ansett att ett kommunalt förtroendeuppdrag ska jämföras med förvärvsarbete när det handlar om att tillämpa sjukförsäkringslagen.

Arvoden för kommunala förtroendeuppdrag beaktas dock inte för jämkade arbetslöshetsförmåner. En förutsättning för att arbetsmarknadsstöd ska beviljas är att den arbetslösa är i behov av ekonomiskt stöd. I behovsprövningen av stödet beaktas den arbetslösas egna inkomster. För en arbetslös som bor ensam minskas förmånerna av inkomster som överstiger 311 euro i månaden. Då avdras 75 procent av de inkomster som överstiger inkomstgränsen från det fulla stödet. Om den arbetslösa är gift, sambo eller har barn är inkomstgränsen 1 044 euro. Dessutom höjs inkomstgränsen med 130 euro för varje barn som denne försörjer. För en stödmottagare som har familj avdras 50 procent av de inkomster som överstiger inkomstgränsen från stödet. Lagen innehåller särskilda bestämmelser om sociala förmåner som inte beaktas som inkomster vid behovsprövningen. Ett villkor för erhållande av arbetslöshetsförmåner är att den arbetslösa arbetssökande står till arbetsmarknadens förfogande och kan ta emot arbete om så erbjuds. Ett kommunalt förtroendeuppdrag kan endast i några få fall utgöra ett hinder för att personen ska få arbetslöshetsdagpenning.

I vissa fall kan det hända att omfattningen i vilken en person deltar i samhället påverkas av hur inkomsterna från förtroendeuppdrag beaktas. Detta har dock inte ansetts vara en tillräcklig grund för att ändra lagstiftningen så att arvoden för förtroendeuppdrag aldrig skulle inverka på de sociala förmånerna. Definitionen av arbetsinkomst i sjukförsäkringen kommer att ses över inom några år. Beredningsarbetet

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 430/2016 rd

för denna fråga har inletts. I detta sammanhang är det naturligt att utreda om man kan utelämna förtroendevaldas arvoden från de inkomster som sänker moderskaps- och föräldrapenningen.

Helsingfors 27.9.2016

Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila